

Lapin maakuntaohjelma, Lappi-sopimus vuosille 2026-2029

LLHall 10.04.2025 § 46

Valmistelija

Lappi-sopimus on lakisääteinen maakuntaohjelma, joka ohjaa maakunnan kehittämistä ja edunvalvontaa seuraavan neljän vuoden ajan. Lappi-sopimuksessa on kuvattu visio ja missiot, joita maakunnan eri toimijat edistävät tulevana vuosina. Sopimus myös ohjaa paikallisella tasolla Euroopan rakennerahastovarojen suuntaamista.

Lappi-sopimuksen päivitys vuosille 2026–2029 on edennyt vaiheeseen, jossa ensimmäisiä alustavia sisältöjä voidaan esitellä. Lähteenä on tähän mennessä hyödynnetty ennen kaikkea kyselytutkimusta ja kahden työpajan tuottamaa aineistoa. Prosessissa kerätään vielä aineistoa myös verkostoilta ja mm. julkisen kommentointikierroksen kautta. Lopullinen luonnos valmistuu elokuuhun mennessä, jolloin hallitus päättää sen lähettämisestä viralliselle lausuntokierrokselle.

Kehittämispäällikkö Satu Luiro esittelee Lappi-sopimuksen alustavia sisältöjä ja päivitysprosessin seuraavat vaiheet.

Lisätiedot: strategiapäällikkö Satu Luiro, satu.luiro(at)lapinliitto.fi, puh. 0400-124 029

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus merkitsee alustavat sisällöt tiedoksi ja kommentoi niitä tarvittaessa.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuuston puheenjohtaja Sara Seppänen liittyi takaisin kokoukseen klo 11.05 asian käsittelyn alussa.

Tiedoksi

LLHall 09.06.2025 § 75

Valmistelija

Ensimmäinen tekstiversio Lappi-sopimusluonnoksesta on valmistunut ja se tuodaan hallituksen käsiteltäväksi. Lappi-sopimuksen valmisteluprosessissa tullaan huomioimaan vielä hallituksen evästysten lisäksi mm. Ota Kantaa -kyselyn aineistot sekä nuorten työpajan tulokset. Lisäksi saamelaiskulttuuriosiota käsitellään omassa työpajassaan. Myös SOVA-arviointi on koko ajan käynnissä.

Lappi-sopimuksen virallinen lausuntokierros toteutetaan syyskuussa. Kokonaisuutena Lappi-sopimusprosessi etenee siis aikataulussa.

Lappi-sopimusluonnosliite toimitetaan hallituksen jäsenille tutustuttavaksi viimeistään 6.6.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus käy evästyskesustelun Lappi-sopimuksen ensimmäisestä luonnoksesta.

Päätös Hallitus kävi asiasta evästyskeskustelun.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sari Ekorre poistui kokouksesta klo 10.33 asian käsittelyn aikana.

LLHall 25.08.2025 § 92

Valmistelija

Lappi-sopimuksen 2026–2029 luonnokseen on edellisen hallituksen 9.6.25 § 75 käsittelyn jälkeen täydennetty mm. verkostojen ja työryhmien tuottama aiheisto sekä julkisen kommentointikierroksen ja nuorisotyöpajan tuottama sisältö. Lisäksi saamelaiskulttuuriosio ja ympäristöselostuksen luonnos on lisätty Lappi-sopimuksen liitteeksi. Kokonaisuus on nyt siinä vaiheessa, että siitä voidaan käynnistää virallinen lausuntokierros syyskuun aikana.

Lausunnot käsitellään lokakuussa ja Lappi-sopimusluonnosta liitteineen tarkennetaan lausuntopalautteen perusteella. Lopullinen aineisto tuodaan hallituksen hyväksyttäväksi mahdollisimman pian tämän jälkeen.

Kehittämispäällikkö Satu Luiri esittelee Lappi-sopimusluonnoksen, saamelaiskulttuuriosion ja ympäristöselostuksen keskeiset sisällöt.

Lisätiedot: kehittämispäällikkö Satu Luiri, [satu.luiri\(at\)lapinliitto.fi](mailto:satu.luiri(at)lapinliitto.fi), puh. 0400-124 029

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus päättää Lappi-sopimuksen 2026–2029 luonnoksen, saamelaiskulttuuriosion ja ympäristöselostuksen lähettämisestä viralliselle lausuntokierrokselle ajalle 1.-26.9.2025.

Päätös Hallitus hyväksyi päätösesityksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

LLHall 10.11.2025 § 124

Valmistelija

Lappi-sopimus on lakisääteinen maakuntaohjelma, joka ohjaa maakunnan kehittämistä ja edunvalvontaa seuraavan neljän vuoden ajan. Lappi-sopimuksessa on kuvattu visio ja missiot, joita maakunnan eri toimijat edistävät tulevina vuosina. Sopimus myös ohjaa paikallisella tasolla Euroopan alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen suuntaamista.

Lappi-sopimusluonnos 2026–2029 oli virallisella lausuntokierroksella 1.-30.9.2025 välisen ajan. Lausuntoja saatiin yhteensä 51 kappaletta. Yleisesti ottaen Lappi-sopimusluonnosta pidettiin alueen kehittämistarpeita monipuolisesti huomioivana, ajassa kiinni olevana ja hyvin valmisteltuna asiakirjana. Visiota pidettiin onnistuneena, eikä missioitakaan haastettu; mutta niihin esitettiin täydennyksiä. Lausunnoista kävi myös ilmi, että rajankäynti konkreettisten toimenpiteiden ja strategisen tason ohjaavan asiakirjan välillä on hankalaa. Lappi-sopimuksen strategisesta tasosta ei tingitä, mutta

lausuntopalaute tarjoaa erinomaisia konkreettisia toimenpiteitä, joilla missioita voi edistää.

Lausuntopalaute koottiin yhteen tiedostoon, johon myös merkittiin, millä tavalla lausunnot huomioitiin tekstissä ja perustelut, jos ei huomioitu (liite yhteenveto lausuntopalautteesta). Lappi-sopimusluonnokseen ja ympäristöselostukseen tehdyt muutokset ja lisäykset on merkitty punaisella tekstillä käsittelyn helpottamiseksi.

Saamelaiskäräjien kanssa oli sovittu järjestyksessään toinen saamelaiskäräjälain 9 § mukainen neuvottelu 24.10.2025. Valitettavasti saamelaiskäräjät joutuivat perumaan neuvottelun sairaustapauksen vuoksi. Ensimmäisen neuvottelun muistio ja saamelaiskäräjien lausunto huomioitiin Lappi-sopimusluonnoksessa. Saamelaiskulttuuriosioon ei ole tullut muutoksia ja se tulee Lappi-sopimuksen liitteeksi.

Kehittämispäällikkö Satu Luiri esittelee lausuntopalautteen myötä tulleet lisäykset Lappi-sopimusluonnokseen ja ympäristöselostukseen.

Lisätiedot: kehittämispäällikkö Satu Luiri, [satu.luiri\(at\)lapinliitto.fi](mailto:satu.luiri(at)lapinliitto.fi), puh. 0400-124 029.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus hyväksyy Lappi-sopimuksen 2026-2029 luonnoksen, saamelaiskulttuuriosion ja ympäristöselostuksen ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Keskustelun aikana

- Maakuntajohtaja teki muutetun päätösesityksen: Hallitus hyväksyy Lappisopimuksen 2026-2029 luonnoksen ja ympäristöselostuksen ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi. Hallitus merkitsee saamelaiskulttuuriosion valtuustolle tiedoksi osana Lappi-sopimusta.
- Sari Ekorre teki seuraavat kannatetut muutosesitykset:
 - s.10 Työperäisen kansainvälisen maahanmuuton.. eikö maahanmuutto ole aina kv?
 - s.10 Lisäksi ilmastonmuutos vaikuttaa... Muutos: Perinteisten elinkeinojen harjoittamiseen vaikuttaa negatiivisesti niin ilmastonmuutoksen vaikutus arktisen alueen ekosysteemeihin, kuin myös lisääntyvä maankäyttö.
 - s.19 Erilaisiin äkillisiin tai hitaisiin... MUUTOS: lisätään sosiaali-ja terveyspalveluiden, pelastustoimen
 - s.27. Koulutus-, harjoittelu- ja työpaikkojen... lisätään SEKÄ KOHTUUHINTAISTEN asuntojen..
- Mikko Sipilä teki seuraavat esitykset:
 - 1) Poistetaan Tunturirataa (Sodankylä–Kittilä–Kolari sekä Rovaniemi–Sodankylä / Kemijärvi – Sodankylä), Soklin ratayhteyttä sekä Kemijärvi-Taivalkoski yhteyttä koskevat maininnat Lappi-sopimuksesta sivulta 13.
 - 2) Poistetaan mineraalipotentialiset alueet kartasta s. 14 sekä kappale ”Mineraalipotentialisella alueella...” sivulta 13.
 - 3) Määritellään sanat ”kestävä” ja ”vastuullinen”, siten että ne vastaavat luonnoksen tavoitteita ja Lapin liiton toteutunutta toimintaa. Poistetaan käsitteet yhteyksistä, joissa niiden käyttö ei vastaa toimenpiteitä tai tavoitteita.
 - 4) Lisätään loputkin SDG:t kappaleeseen 4.1 Lähtökohtana kestävän kehityksen tavoitteet, sivulle 15.

Hallitus hyväksyi Sari Ekorren tekemät muutosesitykset yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi, että Mikko Sipilän esitykset raukeavat kannattamattomina.

Hallitus hyväksyi maakuntajohtajan tekemän muutetun päätösesityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- Sara Seppänen saapui kokoukseen klo 10.00 asian käsittelyn alussa.
- Susanna Viitala poistui kokouksesta klo 10.16 asian käsittelyn aikana.

LLValt 01.12.2025
120/00.01.05.01/2024

Valmistelija Knutars Heli Lapin liitto

Päätösesitys Hallitus esittää valtuustolle Lappi-sopimusta 2026-2029 ja siihen liittyvää ympäristöselostusta hyväksyttäväksi sekä saamelaiskulttuuriosiota merkittäväksi tiedoksi.

Päätös